

Εμπειρίες και Διδάγματα από Σεισμό σε Τουριστικά Καταλύματα

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Μ. Πανουτσοπούλου, Πολ. Μηχανικός MSc

Προϊσταμένη Τμ. Προγραμματισμού ΟΑΣΠ

Περιεχόμενα

- Τουριστικά Καταλύματα και Σεισμοί - Παραδείγματα από την Ελλάδα
- Τουριστικά Καταλύματα και συνοδά του Σεισμού φαινόμενα.
Παραδείγματα σε Παγκόσμιο Επίπεδο

Τουριστικά Καταλύματα και Σεισμοί Παραδείγματα από την Ελλάδα

Ασφάλεια Τουριστικών Καταλυμάτων

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχώς αυξανόμενη τάση των τουριστών να θέτει την ασφάλεια ως μία από τις πολύ σημαντικές παραμέτρους επιλογής τουριστικού καταλύματος.

Πολλά τουριστικά καταλύματα βρίσκονται σε περιοχές που είναι δυνητικά εκτεθειμένες σε φυσικούς κινδύνους, όπως: σεισμοί, εκρήξεις ηφαιστειών, τσουνάμι, κατολισθήσεις, δασικές πυρκαγιές.

Στη χώρα μας οι σεισμοί είναι από τα πιο καταστροφικά φυσικά φαινόμενα στα οποία μπορεί να εκτεθούν οι κτιριακές υποδομές τουριστικών μονάδων.

Καταρρεύσεις Ξενοδοχειακών Μονάδων στην Ελλάδα μετά από σεισμό

Σεισμός Αιγίου, 15/6/1995. Κατάρρευση του ξενοδοχείου Eliki.

(Πηγή: <https://tempo24.news/eidisi/118696/dothike-i-apozimiosi-gia-tin-polykatoikia-poy-katerreyse-sto-seismo-toy-aigioy-22>)

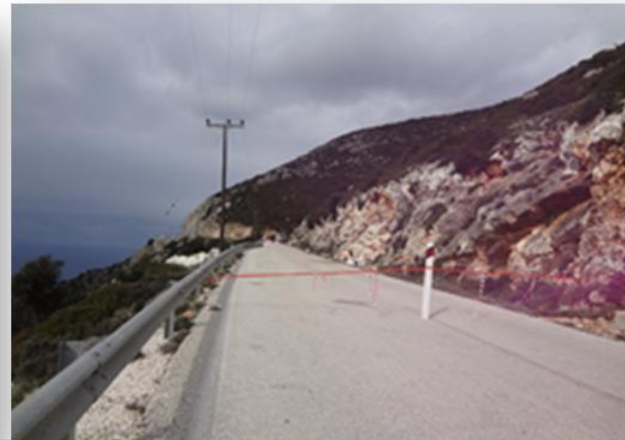
Σεισμός Αλκυονίδων, 24/2/1981. Κατάρρευση του ξενοδοχείου Απόλλων στο Λουτράκι -σεισμός των Αλκυονίδων (Πηγή: Αρχείο ΟΑΣΠ)

Σεισμοί Κεφαλλονιάς - Ιανουάριος 2014

Σε όλο το δυτικό μέρος του νησιού της Κεφαλλονιάς παρατηρήθηκαν εκτεταμένες κατολισθήσεις, βραχοπτώσεις, αστοχίες πρανών κλπ. Πολλοί οδικοί άξονες έπαθαν σημαντικές ζημιές κατά τη διάρκεια των σεισμών, ενώ παρατηρήθηκαν φαινόμενα ρευστοποίησης κυρίως στο λιμάνι του Ληξουρίου.

Κάποιες τουριστικές μονάδες υπέστησαν βλάβες αλλά το πιο κρίσιμο ήταν ότι οι κατολισθήσεις και οι βλάβες στο οδικό δίκτυο δυσχέραναν την πρόσβαση σε αυτές.

Κατολισθήσεις και βλάβες στο οδικό δίκτυο από τους σεισμούς του 2014 στην Κεφαλονιά
(Πηγή: Αρχείο ΟΑΣΠ)

Σεισμός Κω - Ιούλιος 2017 (1/2)

Μετά τον Σεισμό που έπληξε την Κω τον Ιούλιο του 2017 «οι ξενοδοχειακές και τουριστικές υποδομές λειτούργησαν κανονικά και δεν επηρεάστηκαν λόγω της ισχυρής αντισεισμικής θωράκισής τους, ενώ μετά και τις απαιτούμενες ενέργειες των συναρμόδιων υπουργείων διασφαλίστηκε η ομαλή πρόσβαση στο νησί» (CNN Greece - 2017).

Πηγή: <https://www.bizznews.gr>

Σεισμός Κω - Ιούλιος 2017 (2/2)

Τη μετασεισμική περίοδο έγιναν τα ακόλουθα:

- συνέχισε να λειτουργεί κανονικά το αεροδρόμιο και οι πτήσεις εξυπηρετούνταν από και προς όλους τους διεθνείς προορισμούς.
- αποκαταστάθηκε η ακτοπλοϊκή σύνδεση του νησιού με τον Πειραιά. Η κίνηση εξυπηρετήθηκε προσωρινά μέσω του λιμανιού της Κεφάλου.
- αποκαταστάθηκε η ενδο-δωδεκανησιακή ακτοπλοϊκή συγκοινωνία μέσω εναλλακτικού προβλήτα κοντά στο κεντρικό λιμάνι της Κω.
- αποκαταστάθηκε η ακτοπλοϊκή σύνδεση των πλοίων από και προς τα τουρκικά παράλια, όπως και το σημείο ελέγχου ζώνης Σένγκεν, το οποίο έχει μεταφερθεί κοντά στο κεντρικό λιμάνι της Κω.
- προκειμένου να διευκολυνθούν οι άμεσες μετακινήσεις από και προς το νησί όσων είχαν την ανάγκη να ταξιδέψουν, ακτοπλοϊκή εταιρία ανακοίνωσε έκπτωση 50% στα ακτοπλοϊκά εισιτήρια επιβατών και οχημάτων για την Κω από 21/07/17 έως 25/07/2017 (CNN Greece, 2017).

Τουριστικά Καταλύματα και Τσουνάμι Παραδείγματα σε Παγκόσμιο Επίπεδο

Σεισμός Ταιβάν, 6-2-2018 Πηγή: <https://www.ghanalive.tv/2018/02/06/powerful-earthquake-hit-taiwan-people-trapped>

Ινδικός Ωκεανός 2004: Τσουνάμι και Τουριστικά Καταλύματα

Η ετοιμότητα είναι θέμα πρώτης προτεραιότητας για τις ξενοδοχειακές μονάδες και τις τουριστικές υποδομές. Η εμπειρία από το τσουνάμι που έπληξε τον Ινδικό ωκεανό το 2004, έδειξε ότι πολλές από αυτές που βρίσκονταν στην παράκτια ζώνη της Ταϊλανδής, της Σρι Λάνκα, των Μαλβίδων, της Ινδίας και της Μαλαισίας καταστράφηκαν ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές.

Το γεγονός αυτό οδήγησε σε μεγάλη φυγή των τουριστών και ακύρωση κρατήσεων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι τον Ιανουάριο του 2005, υπήρξε μείωση των τουριστικών εισροών από το εξωτερικό κατά 85% με αποτέλεσμα η πληρότητα στα ξενοδοχεία να πέσει στο 10%. Για παράδειγμα στο νησί Πουκέτ το πρώτο εξάμηνο του 2005 μειώθηκαν κατά 67% οι αφίξεις τουριστών από το εξωτερικό και περίπου 500 τουριστικές επιχειρήσεις (που απασχολούσαν πάνω από 3000 άτομα) ανάστειλαν την δραστηριότητα τους (NEAMTIC – UNESCO, 2012).

Ινδικός Ωκεανός - "Tsunami Ready" Τουριστικά Καταλύματα (1/3)

Μετά το tsunami του 2004 που έπληξε τον Ινδικό ωκεανό ξεκίνησαν διάφορες προσπάθειες στο πλαίσιο της πρόληψης – ετοιμότητας στις χώρες που επλήγησαν σε όλα τα επίπεδα.

Μία από αυτές τις προσπάθειες αυτές είναι το "Tsunami Ready" που επικεντρώνεται στην Νοτιοανατολική Ασία, με στόχο τον καθορισμό διεθνών προτύπων ασφαλείας για τσουνάμι και τη σχετική πιστοποίηση ξενοδοχείων και υποδομών. Το "Tsunami Ready" συνδέεται με υπηρεσίες έγκαιρης προειδοποίησης για τσουνάμι και υποστηρίζεται από την Ένωση Ξενοδόχων του Μπαλί, το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού της Ινδονησίας κ.ά.

Ινδικός Ωκεανός - "Tsunami Ready" Τουριστικά Καταλύματα (2/3)

Στα πιστοποιημένα "Tsunami Ready" καταλύματα έχουν εφαρμοστεί πολιτικές και διαδικασίες στους τομείς:

- της πληροφόρησης, (όπου ελέγχεται η ικανότητα του καταλύματος να λάβει την επίσημη προειδοποίηση τσουνάμι από τις αρμόδιες αρχές, να την ερμηνεύσει και να την κοινοποιήσει εντός του καταλύματος).
- της εκκένωσης του καταλύματος (δωμάτια, παραλία, κοινόχρηστοι χώροι).
- του καθορισμού των οδεύσεων διαφυγής, του προσδιορισμού χώρων καταφυγής και της σήμανσής τους.
- των σχέσεων με την τοπική κοινότητα και της μεταξύ τους συνεργασία.
- της συνεργασίας μεταξύ των καταλυμάτων της ευρύτερης περιοχής.
- της διαχείρισης της κατάστασης μετά την εκδήλωση του τσουνάμι.

Ινδικός Ωκεανός - "Tsunami Ready" Τουριστικά Καταλύματα (3/3)

Με βάση τα παραπάνω έχει δημιουργηθεί ένα ερωτηματολόγιο που επιτρέπει στα καταλύματα αφενός να αξιολογήσουν την ετοιμότητά τους και αφετέρου να την βελτιώσουν συνυπολογίζοντας τις τοπικές συνθήκες, τις ανάγκες της κάθε μονάδας κλπ.

Τμήμα του ερωτηματολογίου
<http://www.tsunamiready.com>

A. Information Source and Interpretation		
Task / Items	Status	Follow up
a. Hotel is connected to reliable early warning source		
b. Tsunami early warnings can be received despite power black outs		
c. There are at least two early warning sources available (e.g. SMS, TV, VHF)		
d. Early warning information can be received on a 24/7 basis		
e. Early warning information is monitored on a 24/7 basis		
f. Responsible staff knows how to interpret warnings in order to initiate evacuation		
g. Clear SOP's for interpretation of warning messages and decision making are in place and communicated		
h. Staff is familiar with natural early warning signs and general tsunami facts like likely arrival times etc.		
i. Communication devices like loudspeakers and/or sirens are available and operational to alert staff and guests, also on the beach (consider power outages)		
j. Staff knows how to communicate alarm to guests		
k. Staff and guests are educated on how to interpret tsunami alarm Guests are familiar with evacuation procedures		
l. Tsunami information material for guests is available in every room		

NEAMTIC - Οδηγός Ετοιμότητας Τουριστικών Καταλυμάτων για Τσουνάμι (1/3)

Σύμφωνα με τον «Οδηγό Ετοιμότητας Τουριστικών Καταλυμάτων για τσουνάμι» του North-Eastern Atlantic and Mediterranean Tsunami Information Centre (NEAMTIC):

οι σημάνσεις πρέπει να τοποθετούνται στους χώρους εκκένωσης και στις διαδρομές εκκένωσης με οδηγίες για τις οδεύσεις διαφυγής, κατά το πρότυπο ISO 20712 (NEAMTIC – UNESCO, 2012).

NEAMTIC - Οδηγός Ετοιμότητας Τουριστικών Καταλυμάτων για Τσουνάμι (2/3)

Σύμφωνα με τον Οδηγό Ετοιμότητας του NEAMTIC τρία είναι τα βασικά σήματα σχετικά με τη σήμανση ασφαλείας για τον κίνδυνο τσουνάμι.

	<p>Ζώνη κινδύνου τσουνάμι</p>	<p>Το σήμα ενημερώνει τους πελάτες του ξενοδοχείου ότι βρίσκονται σε περιοχή η οποία έχει αναγνωριστεί από τις τοπικές αρχές ως επικίνδυνη για τσουνάμι.</p>
	<p>Χώρος καταφυγής σε ασφαλές ύψωμα</p>	<p>Το σήμα υποδεικνύει ότι ο συγκεκριμένος χώρος έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρος καταφυγής (κατάλληλη υψομετρικά θέση).</p>
	<p>Κάθετη εκκένωση</p>	<p>Το σήμα τοποθετείται σε κτίριο ξενοδοχείου το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλές για κάθετη εκκένωση, ενημερώνοντας τους πελάτες ότι σε περίπτωση προειδοποίησης για τσουνάμι πρέπει να κατευθυνθούν σε αυτό το κτίριο.</p>

Πηγή:
NEAMTIC – UNESCO, 2012

NEAMTIC - Οδηγός Ετοιμότητας Τουριστικών Καταλυμάτων για Τσουνάμι (3/3)

Πηγή: NEAMTIC – UNESCO, 2012

Βιβλιογραφία

- ΓΓΠΠ (2015): «Έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών σχετικά με τη λήψη και διαχείριση των «Μηνυμάτων Προειδοποίησης Τσουνάμι» του Εθνικού Κέντρου Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τσουνάμι», έγγραφο 4561/9-7-2015, 24 σελ.
- Κούρου Α., Πανουτσοπούλου Μ. (2019). «Μάθημα ΝΓ17. Διαχείριση Διακινδύνευσης σε Τουριστικές Υποδομές και Ξενοδοχειακές Μονάδες», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Διαχείριση Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων, ΕΚΠΑ.
- NEAMTIC - UNESCO (2012): «A Guide to Tsunamis for Hotels - Tsunami Evacuation Procedures», Ardito Marzoeki Kodijat, 33p.
- <http://www.tsunamiready.com>
- Φωτογραφικό αρχείο ΟΑΣΠ

**Οργανισμός Αντισεισμικού
Σχεδιασμού και Προστασίας**
Ξάνθου 32, 15451 Ν. Ψυχικό
info@oasp.gr, www.oasp.gr

Μ. Πανουτσοπούλου, Πολ. Μηχανικός MSc ΟΑΣΠ
Προϊσταμένη Τμ. Προγραμματισμού ΟΑΣΠ